# Jaarverantwoording Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2022

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen:
- Kinderdagverblijven (KDV);
- Buitenschoolse opvang (BSO);
- Gastouderbureaus (GOB);
- Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO).

Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang (Wko) verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van B&W legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan de gemeenteraad en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: Inspectie).

De Inspectie is door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangewezen om interbestuurlijk toezicht uit te oefenen op de manier waarop gemeenten invulling geven aan hun wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving in de kinderopvang. De verantwoording van gemeenten richting de Inspectie vindt plaats via deze jaarverantwoording. Deze betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Na twee jaren (2020 en 2021) waarin de uitbraak van het coronavirus een sterk stempel drukte op de kinderopvangsector, waren de gevolgen in het jaar 2022 beperkt te noemen.
Daar waar in deze jaren de Inspectie de normen die gelden voor de wettelijke taakuitvoering, niet onverkort hanteerde maar maatwerk toepaste, zal de Inspectie deze normen dit jaar wel weer volledig toepassen.

De vier criteria die in de jaarverantwoording aan de orde komen, zijn gebaseerd op de wettelijke taken van de gemeenten, namelijk:
1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK);
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen;
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder;
4. Handhaven of actie ondernemen om geconstateerde tekortkomingen op te lossen.

## 1 Criterium Registervoering

*Toelichting wettelijke taak*
Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:
- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod)

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.
NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om op het orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

**Verantwoordingsinformatie registervoering**
Was het LRK gedurende het jaar 2021 juist, volledig en actueel?

☑ Ja

☐ Nee, niet helemaal

## 2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB en VGO

*Toelichting wettelijke taak*
Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2022 kunnen worden afgehandeld. Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus ‘geregistreerd’, ‘afgewezen’ of ‘ingetrokken’ hebben gekregen.

**Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen**
De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022 11 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 11 tijdig afgehandeld zijn.
Dit betekent dat 100 % van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

## 3 Criterium uitvoering inspecties

*Toelichting wettelijke taak*
Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

- Ieder geregistreerd kinderdagverblijf (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouderbureau (GOB) moet jaarlijks worden onderzocht. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
- Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang (VGO) dient voor registratie onderzocht te worden.
- Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden onderzocht (de zogenaamde steekproef).

**Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB**
De GGD heeft in het jaar 2022 60 van de 60 voorzieningen geïnspecteerd. Dit betekent dat 100% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

**Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang**
De gemeente heeft in het jaar 2022 bij 10 van de 10 nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dit betekent dat 100% van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

**Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (de zogenaamde steekproef)**
Op 1 januari 2022 stonden 32 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd. Hiervan zijn er 10 in de loop van het jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal voorzieningen voor gastouderopvang dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 22.

De GGD heeft in het jaar 2022 16 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Dit betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 72.7% bedraagt.

NB Op 1 januari 2023 is de Wet kinderopvang gewijzigd. De wetswijziging houdt in dat het vanaf 2023 verplicht is om jaarlijks een steekproef van minimaal 50% van de geregistreerde VGO te inspecteren. Tevens dient iedere geregistreerde VGO minstens 1 keer per 3 jaar geïnspecteerd te worden. Het ministerie van SZW heeft hiervoor in 2022 al extra middelen beschikbaar gesteld. Dit maakte het voor gemeenten en GGD'en financieel mogelijk om in 2022, vooruitlopend op de wettelijke verplichtingen per 2023, alvast een start te maken met de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang.

## 4 Criterium Handhaving

*Toelichting wettelijke taak*
Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dat beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn:

- Het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening.
- Zicht op legalisatie;
- Strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

**Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente**
4a. Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2021 gebruik van GIR-Handhaven?

☑ Ja, tijdens het hele jaar

☐ Ja, gedurende een deel van het jaar

☐ Nee, wij hebben de GIR in 2022 niet gebruikt

**Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod**
Wanneer er tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een “herstelaanbod” doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.

Nb: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in 2022 door de GGD is ingezet.

*Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies*

| **Rijswijk 2022** | Aantal | Percentage |
|---|---|---|
| Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming | 1.446 | 98.6% |
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod | 12 | 0.8% |
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod | 9 | 0.6% |
| *Tekortkoming hersteld* | *9* | *0.6%* |
| *Tekortkoming niet hersteld* | *0* | *0%* |
| **Totaal** | **1.467** | **100%** |

**Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies ‘handhaven’**
Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies ‘handhaven’ geeft, oppakken.

De GGD heeft 69 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 8 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 11,6% bedraagt.

Naar aanleiding van de 8 inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente 8 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

**Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen**

Onderstaande overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 14. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

*Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)*

| **Rijswijk 2022** | Aantal | Percentage |
|---|---|---|
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet | 11 | 78,6% |
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod | 2 | 14.3% |
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen | 1 | 7,1% |
| Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd | 0 | 0% |
| **Totaal** | **14** | **100%** |

Op de in totaal 14 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 11 keer een handhavingsactie ingezet;
- 2 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod;
- 1 keer niet gehandhaafd vanwege andere redenen; en
- 0 keer geen handhavingsactie vastgelegd.

*Toelichting beredeneerd niet handhaven vanwege andere redenen:*

*Het betrof hier een locatie waarbij een pedagogische medewerker nog niet gekoppeld was aan de locatie in het Personen Register Kinderopvang. Deze overtreding is ter plekke opgelost. Voor het oplossen van zo'n overtreding wordt normaliter het herstelaanbod ingezet door de GGD en volgt (bij goede uitvoering van het herstelaanbod door de houder) een rapport zonder handhavingsadvies.*

*Echter, tegen deze werkwijze in en terwijl de overtreding tijdens het inspectiebezoek hersteld was, was toch een handhavingsadvies in het rapport opgenomen. Omdat voor zo'n soort overtreding een herstelaanbod geldt en de overtreding al hersteld was heeft de gemeente besloten beredeneerd niet te handhaven.*

## 5 Aanvullende toelichting (niet van invloed op de beoordeling van de uitvoering van de wettelijke taken)

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is:

- Het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang.

Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten en specifieke aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Het jaar 2022 werd, landelijk gezien, gekenmerkt door personeelstekorten in verschillende sectoren. Ook was er sprake van Oekraïense ontheemden die moesten worden opgevangen. Deze, en eventuele andere ontwikkelingen, kunnen invloed hebben gehad op de kinderopvangvoorzieningen en de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang hierop in uw gemeente.

*Toelichting:*

*De personeelstekorten spelen ook in Rijswijk een grote rol waardoor er (meer dan voorheen) overtredingen worden geconstateerd. Vooral bij het (op tijd) koppelen van invallers aan de kinderopvangorganisatie in het Personenregister Kinderopvang en bij de kwaliteitseisen aan pedagogische medewerkers in het kader van de voorschoolse educatie. Bijvoorbeeld pedagogische medewerkers op de groep met voorschoolse educatie die nog in het opleidingstraject voor voorschoolse educatie zaten en daardoor niet geheel aan de kwaliteitseisen voldeden. Overigens werden deze pedagogische medewerkers altijd ingezet naast een pedagogische medewerker die wel volledig aan de eisen voldeed.*

**Benchmarkgegevens**

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

| **Percentage tijdig afgehandelde aanvragen** | **2022** |
|---|---|
| Rijswijk | 100% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 95.1% |
| GGD-Regio | 98.2% |
| Landelijk | 96.7% |

| **Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB** | **2022** |
|---|---|
| Rijswijk | 100% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 97% |
| GGD-Regio | 97,6% |
| Landelijk | 97,4% |

| **Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie** | **2022** |
|---|---|
| Rijswijk | 100% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 99.9% |
| GGD-Regio | 100% |
| Landelijk | 99.8% |

| **Steekproefpercentage geregistreerde VGO geïnspecteerd** | **2022** |
|---|---|
| Rijswijk | 72,7% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 35,7% |
| GGD-Regio | 72,1% |
| Landelijk | 37,9% |

| Herstelaanbod | % tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden in 2022 | % tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2022 |
|---|---|---|
| Rijswijk | 0.6% | 0.6% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 1.5% | 1.4% |
| GGD-Regio | 0.8% | 0.7% |
| Landelijk | 1.5% | 1.4% |

| Percentage inspectierapporten met advies Handhaven | 2022 |
|---|---|
| Rijswijk | 11.6% |
| 50 000 - 100 000 inwoners | 15.8% |
| GGD-Regio | 18.7% |
| Landelijk | 15.4% |

| Handhaving 2022 | % tekortkomingen met handhavings-advies waarop een handhavingsactie is ingezet | % tekortkomingen met handhavings-advies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is na herstelaanbod | % tekortkomingen met handhavings-advies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege andere redenen | % tekortkomingen met handhavings-advies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd |
|---|---|---|---|---|
| Rijswijk | 78,6% | 14.3% | 7.1% | 0% |
| 50 000 – 100.000 inwoners | 73.6% | 8.5% | 20% | 2.7% |
| GGD-Regio | 52.6% | 6.2% | 26.4% | 23.4% |
| Landelijk | 66.4% | 8.6% | 19.2% | 9.7% |